

A Magyar Börtönügyi Társaság pécsi konferenciája

„A magyar büntetés-végrehajtási jog az európai elvárások tükrében” címmel tartott szakmai konferenciát a Magyar Börtönügyi Társaság 2014. október 30-án a Pécsi Tudományegyetem Állam-és Jogtudományi Karának impozáns aula-jában. A rendezvényen bemutatták az új, hiánypótló szakirodalmi művet, a Börtönügyi lexikont is.

Schmehl János *bv. dandártábornok*, a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának biztonsági és fogvatartási helyettese, a Magyar Börtönügyi Társaság elnökhelyettese, a tanácskozás levezető elnöke köszöntő szavaival vette kezdetét a konferencia.

Prof. dr. Mezey Barna, az ELTE rektora, a Magyar Börtönügyi Társaság elnöke megnyitójában visszautalt történelmünk kiemelkedő jelentőségű eseményére, amikor Magyarország is a keresztény európai közösség része lett, mely hosszú évszázadokon keresztül meghatározta az állam jogi, kulturális fejlődésének ívét. Felsorakoztatta a magyar börtönügyet befolyásoló, korábban alkotott, az európai felzárkózást is elősegítő szabályozókat. Utalva a konferencia címére kihangsúlyozta, hogy magunkkal szemben kell követelményeket felállítani, mely mentén bontakozhat ki európai szintű büntetés-végrehajtás.

Prof. dr. Korinek László kriminológus, egyetemi tanár, az MTA rendes tagja beszédében a pécsi egyetem jogi kara nevében köszöntötte a megjelenteket. A börtönt egy falra akasztott nádpálcához hasonlította, amit nem kell okvetlenül használni, de rá kell mutatni. Utalt rá, hogy komollyá egy állam akkor válik, ha van börtöne. A büntetés-végrehajtási intézetben van elhelyezve az elítélt, és ott teljesít szolgálatot naponta a fegyőr is. Ezért is fontos, hogy a meglévő deficitjeinket pótoljuk.

Ezt követően *prof. dr. Vóko György* egyetemi tanár, az Országos Kriminológiai Intézet igazgatója tartott előadást a börtönügyet érintő változó jogszabályi környezetről. Kiemelte a büntetés-végrehajtási jog a jogrendszerünkben elfoglalt helyét. A bűnügyi jogok körében a büntető anyagi jog és a büntetőeljárás mellett a harmadik pillér a büntetés-végrehajtási jog. A megfelelő jogalkalmazás fontosságára rámutatva hangsúlyozta, hogy a büntetőjog által alkalmazott szankciókat a büntetés-végrehajtás érvényesíti munkája során. Előadása zárásaként szólt a tudomány és a gyakorlat szoros összetartozásáról, amely nélkül nincs előrelépés.

Dr. Pallo József PhD bv. ezredes, a BVOP Titkársági és Jogi Főosztályának vezetője a magyar börtönügy kodifikációs történetét vázolta fel előadásában. Bemutatta 1843-as törvényjavaslat jelentőségét, beszélt az 1852-ben hatályba lépett osztrák büntető törvénykönyvről, az azt követő Csemegi-kódex és három módosításának előremutató jelentőségéről, bevezetett struktúráiról, illetve a kódex börtönépítési hozadékáról. Ismertette az 1955-ös büntetés-végrehajtási szabályzatban, az 1966. évi 21. tvr.-ben rögzített újításokat, és kiemelte a 1979. évi 11 tvr. máig ható kodifikációs jelentőségét. Áttekintette a rendszerváltást követő kodifikációs kísérleteket és a 2010-es igazságszolgáltatási reform szervezetet érintő eredményeit, különös tekintettel az új bv. törvényre.

Dr. Lénárd Krisztina, a Belügyminisztérium Kiemelt Projektek Osztályának munkatársa általánosságban szólt a reintegrációs programok szabadságvesztés alatt megvalósuló céljairól, a lehetséges célcsoport tagjairól. Visszatekintve kitért a már lezárult TÁMOP 5.6.1 és a TÁMOP 5.6.2 projektek értékelésére, a feltárt tapasztalatokra. Beszélt a TÁMOP-5.6.3-12/1-2012-0001 azonosító számú, „*A fogvatartottak többszakaszos, társadalmi és munkaerő-piaci reintegrációja és az intenzív utógondozás modellje*” című kiemelt projekt céljairól, a fogvatartottak által igénybe vehető fejlesztési lehetőségekről, valamint a program indikátorszámainak jelenlegi állásáról. Megfogalmazta, hogy a jövőben a reintegráció elősegítése érdekében szükséges a fogvatartottak munkaerő-piaci és társadalmi visszailleszkedését elősegítő, országosan elérhető programokat még inkább egyénre szabottan, differenciáltan megvalósítani.

A következő előadás érdekessége volt, hogy egy teljesen új, a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatalból való kiválással létrejött új államigazgatási szerv, az Igazságügyi Hivatal feladataival foglalkozott *dr. Szeiberling Tamás*, a szervezet főigazgatója. A Hivatal feladatai közé tartozik a jogi segítségnyújtással, az áldozatsegítéssel kapcsolatos feladatok ellátása, továbbá az igazságügyi szolgálatok szakmai irányítása és egységes jogalkalmazásuk elősegítése, emellett a Hivatal tudományos kutatói tevékenységgel segíti az Igazságügyi Minisztérium jogszabály-előkészítési feladatainak ellátását.

Schmehl János levezető elnökként elmondta, hogy rendkívül fontosnak tartja az Igazságügyi Hivatal és büntetés-végrehajtási szervezet közötti szoros, érdemi együttműködést, majd röviden szólt a büntetés-végrehajtási pártfogó rendszer indulásáról.

Ezután *dr. Antal Gábor*, a Pécsi Törvényszék csoportvezető bírása „*A bv. tv. kínálta lehetőségek egy büntetés-kiszabási reformgondolathoz*” című előadása hangzott

el. Mint az előadó kifejtette: prevenciónak számít az, ha az elkövetett bűncselekményt elkerülhetetlenül büntetés fogja követni, tehát nem éri meg már elkövetni. Egy bűncselekményt pedig akkor nem éri meg elkövetni, ha elkövetésből várható előnyök nem állnak arányban a büntett következményével. Dr. Antal Gábor egy új bűnelkövetői kategóriáról, a megrögzött bűnözőről is beszélt. A megrögzött bűnöző az az elkövető, akit a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően többszörös visszaesőként végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és az utolsó büntetés kitöltésétől vagy a végrehajthatóság megszűnésétől a szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekmény elkövetéséig három év nem telt el.

A konferencia legutolsó blokkjában többen is méltatták a rendezvényen bemutatott *Börtönügyi lexikon* értékeit, jelentőségét. Prof. dr. Vókó György azt emelte ki, hogy a munka széles szakirodalmi bázisra épül, az alapelvek és alapfogalmak tisztázása mellett az érdeklődők sok érdekességet találnak könyvben a börtönügy elméleti teoretikusaitól kezdve, a világ börtönein keresztül, egészen a legkülönfélébb büntetési

módszerekig. *Schmehl János* egyrészt hiánypótló munkának, másrészt a hazai börtönügyi szakirodalom jelentős mérföldkövének nevezte az ötéves kutatómunka eredményeként létrejött kiadványt, amelyre jogosan lehet büszke a bv. szervezet, és amely méltó örökségül szolgálhat a jövő szakemberei számára. Örömet fejezte ki, hogy a 2013 decemberében elfogadott bv. kódex új jogintézményei is bekerülhettek a kötetbe, így például szó esik a törvény egyik jelentős novumáról, a Központi Kivizsgáló és Módszertani Intézetéről. Kiemelte a szerző, dr. *Bencze Béla* bv. alezredes, a Baranya Megyei Bv. Intézet parancsnokhelyettese elkötelezettségét a börtönügy iránt, illetve a bv. törvény, valamint a rendeleti szintű szabályozás kidolgozása során végzett kiemelkedő szakmai tevékenységét. Ezt követően a szerző osztotta meg gondolatait a könyvről a tanácskozás résztvevőivel.

Prof. dr. *Mezey Barna* zárszavában megköszönte a színvonalas előadásokat, reflektált az elhangzottakra, továbbá összefoglalva a konferencia eseményeit elmondta, hogy a tanácskozás két nagy útvonalon haladt; az egyik útírányt a bv. törvény és annak reménybeli megvalósulása jelentette, a másik úton pedig – nagy örömeire – történeti elemekben bővelkedtek az előadások.

Prikkel László